

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-00, ÉJJELE 16-TÓL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FÉL
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 20.) 1939 SZEPT. 21. CSÜTÖRTÖK.

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM. 28. SZÁM.

A németek befejezettnek tekintik a háborút a lengyel fronton

A nyugati fronton kisebb német támadás zajlott le -- Jugoszlávia el fogja ismerni Szovjetországot -- Romániában tilos a külföldi rádió hallgatása -- Ujabb heves harcok Lubin és Varsó körül

Chamberlain angol miniszterelnök harcias beszédet mondott az alsóházban

Berlin, szeptember 20. (Német Távirati Iroda.) A véderőfőparancsnokság közli: A Visztula-kanyarban folyó csata, amely körülbelül egy héttel ezelőtt Kutnónál kezdődött és azután keletre a Bzura felé húzódt, most minden idők egyik legnagyobb megsemmisítő csatájának mutatkozik.

A foglyok száma kedden csupán a Bzura mellett 105.000-re emelkedett és még folyton növekszik.

Ehhez jönnek még az ellenség rendkívül súlyos vérvesztései. A zsákmányolt hadianyag áttekinthetetlen.

Az ellenség az általunk megszállott Lengyelország területén már csak Modlintól délre és Varsóban fejt ki komolyabb ellenállást.

Az ellenség üldözése közben a stryj-lemberg-brest-bialystoki vona-

lig előrenyomult csapatainkat, a lengyel hadsereg ott található utolsó maradványainak megsemmisítése után,

most már tervszerűen visszavonjuk a német és orosz kormány által végérvényesen megállapított demarkációs vonalig.

A Gdingen körüli harcok kedden a hadikikötő elfoglalásával véget értek. Itt is több ezer foglyot ejtettünk.

A Schleswig-Holstein iskolahajó és aknakereső hajók hatásosan résztvettek ezekben a küzdelmekben.

A légi haderő tevékenysége az egész vonalon felderítőrepülésekre korlátozódott.

Nyugaton csak helyi felderítő csapatok vállalkozásai voltak észlelhetők. (MTI)

rádiókból, vagy újságokból átvett hírek terjesztését és irányzatos magyarázatát.

de a román rádióállomások és román lapok által közölt hírek irányzatos magyarázatát is. Tilos a lepecsételt rádió újbóli bekapcsolása. Szigorúan tilos a rádiókészülékek megsemmisítése, vagy megrongálása. Tilos minden olyan agitáció, vagy nyilatkozattétel, mind az utcákon, tereken, mind nyilvános helyi-

ségekben, mind magánlakásokban, amely az állam biztonságát, vagy közrendjét veszélyeztetik.

Tilos minden szabotázs, tilos a hadsereg munkateljesítményének becsmérlése,

vagy olyan munkáinak megsemmisítése, amely a hadsereg célját szolgálja. A rendeletbe ütközik az is, ha valaki a hadseregről bármilyen módon sérően, vagy lekicsinylően nyilatkozik.

A lett vizeken nincs ellenséges hadihajó

Riga, szeptember 20. A lett hírszolgálati iroda hivatalosan közli, hogy a menekültek száma a legutóbbi 24 óra alatt mintegy ezerrel növekedett. A katonákat gyűjtőtáborban helyezték el, a polgári személyeket pedig a belügyminisztérium vette gondjaiba.

Repülőgépek már nem jöttek át a határon.

Mivel a lengyel-litván határra is érkeznek menekültek, lett részről meg-

szervezték a lett-litván határellenőrzést is, Szuda irányában. A parti védelem jelenti, hogy

a lett vizeken nem tartózkodik ellenséges hadihajó, vagy tengeralattjáró.

Tekintettel azokra a hírekre, hogy a Keleti-tengeren lengyel és egyéb tengeralattjárók vannak, megerősítették a lett tengerpart őrzését. (MTI)

Az orosz és német csapatok találkozása

Róma, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) A Giornale d'Italia Ungvárról keltezett tudósítást közli a német és az orosz csapatok találkozásáról. Hitler és Sztalin katonái — írja — ma reggel a galicjai Turkától északkeletre, mintegy 10 kilométerre találkoztak.

A két gépesített különítmény parancsnoka a zászlólvókkal

egymáshoz lépett és kezét fogott.

Miközben a két zászlót meghajtották, a szovjet tiszt javaslatot tett, hogy párhuzamosan folytatott műveletekkel tisztítsák meg a vidéket. Erre a német tiszt jelentette, hogy be kell várnia a további parancsokat. A két gépesített különítmény ezután többszáz méternyire eltávolodott egymástól.

Az orosz csapatok elfoglalták Vlnát és benyomultak Lembergbe

Moszkva, szeptember 20. (Német Távirati Iroda.) A szovjetország vezérkar a következő hadijelentést közli szeptember 19-ről:

A szovjethadsereg csapatai továbbra is visszaszorították a lengyel haderőket és Nyugat-Fehéroroszország északi részén este

kétórás harc után megszállták Vlna városát.

továbbá Welki Berestowicsát is.

kilométernyire Bialystoytól keletre, valamint Prujanyt és Korbint negyven kilométernyire Brest-Litowszktól északkeletre. Nyugat-Ukrajna déli részében elfoglalták Wladimir Wolynski, a Bug melletti Sokal, Brody, Bobrka, Rohatin és Dolina városokat. Lovassági haderők és tankegységek benyomultak Lemberg északkeleti és déli elővárosába. (MTI)

Romániában tilos a külföldi rádióállomás hallgatása

Bukarest, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) Az első gyalogsági hadosztály Temesvárott székelt parancsnoksága rendeletet bocsátott ki. A rendelet, amelynek ha-

lállya a hadosztályparancsnokság egész területére, tehát Temes-, Torontál-, Arad-, Krassó- és Szörény megyékre terjed ki,

szigorúan megtiltja a külföldi

Allamtanács Párisban

Páris, szeptember 20. (Havas.) A francia kormány szerdán délelőtt Lebrun elnök elnöklétével államtanácsot tartott. Az államtanács

Daladier miniszterelnök részletesen beszámolt a katonai és diplomáciai helyzetről.

Az államtanács egyhangúan elfogadta a miniszterelnök beszámolóját, majd határozatilag méltatta Lengyelország hősiességét. Az ál-

lamtanács kifejezte azt a reményét, hogy Lengyelország a közös győzelem elérése után megkapja jóvátételét. Ezután az államtanács elfogadta mindazokat a katonai, gazdasági és pénzügyi intézkedéseket, amelyeket a háború győzelmes befejezése érdekében hoztak. Ebből a célból az államtanács újból megerősítette, hogy Franciaország a legszorosabb együttműködést tartja fenn Angliával. (MTI)

Rydz Smygli állítólag a lengyel csapatoknál tartózkodik

Bern, szeptember 20. A Svájci Távirati Iroda jelentése szerint a berni lengyel követség cáfolja azt a hírt, amely szerint Smygli-Rydz tábornagy Romániába menekült. A követség kijelenti, hogy a lengyel haderő feje a lengyel csapatoknál tartózkodik. (MTI)

A szerdai nap folyamán mintegy száz lengyel menekült érkezett a lett határra. A menekülteket gyűjtőtáborokba vitték. (MTI)

Kaunas, szeptember 20. (Stefani.) Szovjetország csapatok közelednek a litván határhoz. A lengyel katonák fegyvereiket letéve, visszatérnek falvaikba. (MTI)

Riga, szeptember 20. (Stefani.) Az észti légharító tüzérség tüzelése több lengyel repülőgépet leszállásra bírt.

Lettország területére eddig 83 lengyel repülőgép érkezett.

Páris, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) Párisban valószínűnek tartják, hogy a lengyel kormány rövid időn belül francia területen alakul meg ismét, és ott fogja folytatni tevékenységét.

Hitler a háborút befejezettnek tekinti

Róma, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) Rómában a legnagyobb figyelmet keltette Hitler danzigi beszéde. A Popolo di Roma vezércikke szerint Hitler világosan kijelentette, hogy a maga részéről a háborút befejezettnek tekinti. Valóban tagadhatatlan, hogy a német-lengyel viszály tényleg véget ért. A dolgok jelenlegi állása mellett lehetséges volna még mindent elkövetni, hogy

Európa ismét megtalálja 25 év után igazságos békéjét,

amelyet a háború továbbfolytatása úgysem tudna megadni. Olaszország bebizonyította, hogy szembe tud nézni a valóságokkal.

Ha jobban meghallgatták volna és a versaillesi tévedéseket jóvátették volna, Lengyelország nem volna ebben a helyzetben. Vajjon feltehető-e, hogy a józan ész még felülkerekedik a szenvedélyeknek? Akármilyen elhatározások is jöjjenek létre, az olasz nép lábhoz tett fegy-

Chamberlain beszéde az angol alsóházban

London, szeptember 20. (Havas.) Chamberlain miniszterelnök az alsóházban szűfolt padosorok előtt tett nyilatkozatot a nemzetközi helyzetéről, különös tekintettel a legutóbbi napok eseményeire.

A legutóbbi héten olyan fontos események történtek — mondotta —, amelyeknek hatásait a háború kimenetelére és más hatalmak magatartására még nehéz mérlegelni.

Egyben kijelentette, hogy a szovjet kormány a lépése nem volt váratlan. Emlékeztetett ezután a moszkvai lengyel nagykövetség átnyújtott jegyzékére. Az orosz jegyzék másolatát átnyújtották Anglia moszkvai nagykövetségének is. A szovjet kormány ugyanakkor közölte azt a szándékát, hogy semleges marad. Ilyen körülmények között az angol kormány szeptember 18-án felhatalmazást adott hivatalos nyilatkozat közlésére, mely hangsúlyozta, hogy

a támadást nem igazolhatták a szovjet kormány által felhozott érvek,

majd rámutatott arra, hogy még lehetetlen volt a közbejött események teljes horderejét mérlegelni, de semmivel sem módosult az angol kormány az az elhatározása, hogy teljesíti kötelezettségeit Lengyelország irányában és

folytatja a háborút mindaddig, amíg kötelezettségeinek eleget nem tesz.

— Még túlkorai lenne — folytatta Chamberlain —, hogy végső ítéletet mondjunk a szovjet lépés okairól és következményeiről. Ha Anglia és Franciaország nem is tudta megakadályozni a lengyel hadsereg leverését, biztosította a lengyel kormányt, hogy

nem feledkezett meg vele szemben fennálló kötelezettségeiről

és hajthatatlan elhatározásuk, hogy tovább folytatják a küzdelmet.

Chamberlain miniszterelnök a továbbiak során a Hitler beszédeben felvetett kérdésekre tért át. Kijelentette, hogy Hitler danzigi beszéde nem változtat a jelenlegi helyzeten.

Beszéde további részében Chamberlain élesen támadta Hitler vezért, hatalomszomjával vádolta meg s ezt állította oda a háború okául, amely annyi áldozatot követelt. Anglia és Franciaország célja, Chamberlain szerint, hogy megvédjék Európát a német támadás ve-

rel folytatja munkáját.

A Messagero szerint a versaillesi Lengyelország meghalt és a valóság rettentő leckét adott a volt lengyel kormánynak.

A lengyel állam helyén új rendezésre kerül sor.

Akármi is legyen az az új határ, amelyet majd megvonnak, az az ok, amely miatt a nyugati hatalmak harcba szálltak, nincs többé.

A garanciák már nem működhetnek, miután Lengyelország nem létezik. Különbösen is Hitler kijelentette, hogy Németország nyugati határai éppolyan véglegesek, mint déli határai. A viszály további fejleményei tekintetében nem merünk találgatásokba bocsátkozni, meg kell azonban állapítanunk, hogy a jelenlegi helyzet mindenki számára lehetővé teszi még, hogy egy lépést hátrafelé tegyen és jóakarattal keresse a megmentő megoldást. Ez azonban, sajnos, inkább csak óhaj, mintsem remény.

szélyétől és

lehetővé kívánják tenni, hogy Európa népei megőrizzék függetlenségüket s szabadságukat.

Semmiféle fenyegetés nem tántoríthat el bennünket és francia szövetségünket sem ettől az elhatározástól. Mi nem akarjuk ezt a háborút — mondotta Chamberlain miniszterelnök. — Mi állandóan hangoztattuk arra való készségünket, hogy tárgyalások útján rendezzük a kérdéseket.

Chamberlain miniszterelnök ezután általános képet nyújtott a helyzetről hangoztatta, hogy a nyugati arcvonalon a franciák folytatják rendszeres előnyomulásukat. Pontos harcászati pontokat értek el és az elfoglalt területeket a németek mind erősebb nyomása ellenére birtokukban tartják.

A tengeren a legnagyobb méretű haditevékenység folyik. A német tengeralattjárók elleni küzdelem nem egészen két hét alatt kielégítő eredményeket hozott. Eddigi számításaink szerint már 6 vagy 7 tengeralattjáró megfizette az árát az angol kereskedelmi hajók elleni támadásának. A kereskedelmi hajókat kísérő hadihajók jól működnek és a védőhajók számának gyors felemelése gyorsan csökkenteni fogja a tengeralattjáró veszélyeket is. Készen kell lennünk arra, hogy időről időre csapások érnek bennünket.

köztük bizonyára több annyira súlyos, mint most a Courageous elvesztése.

Ez azonban elkerülhetetlen.

A dugáruforgalom eltöltése minden lizonnyal némi kellemetlenséget okoz a semleges államoknak, de az a szándékunk, hogy ezeket a lehető legkisebbre csökkentjük.

Anglia és Franciaország nagy erőfeszítéseket tesz, hogy a védelmi szolgálatot a szárazföldön, tengeren és levegőben egyaránt megerősítse. E tekintetben nem szabad elfelejteni, hogy a támadónak a háború elején mindig előnyei vannak. De bármiképpen is legyen, mi erőnket napról napra növeljük és összpontosítjuk. Nem szabad türelmetlenné lenni, ha erőfeszítéseink nem hozzák meg azonnal a várt sikereket. Előrehaladásunknak rendben, szabályosan kell megtörténni. Meglesz a legteljesebb erő kifejtés, amire képesek vagyunk és az nem lesz kisebb, mint az, amelyet a legutóbbi világháború legnehezebb idejében tanusítottunk.

A miniszterelnök felhívta a figyelmet arra, hogy a városok kiüri-

tésének milyen nagy fontossága van.

A tengerentúli dominiumokban Ófelsége kormányai tovább folytatják az előkészületeket, hogy lehetővé tegyék, hogy nagymértékben segítsenek bennünket küzdelmünkben.

Az egész brit birodalom lázasan dolgozik.

hogy minden rendelkezésre álló erő mozgósítva legyen. A háború jelenlegi állásában nem kockáztathatom meg, hogy jóslásokba bocsátkozzam.

Heves harcok Varsó és Lublin körül

London, szeptember 23. A legújabb jelentések szerint Lengyelországban még heves harcok dúlnak Lublin körül, a Bzura folyó északi vidékén, Varsótól délkeletre és nyugatra.

A szovjet csapatok északra és délkeletre irányban nyomulnak előre

s noha úgy a német, mint az orosz csapatok már elérték Lemberget, a várost még egyik megszálló fél sem kerítette végleg birtokába.

Varsót német nehéztüzérség bombázta. A Londonba érkezett legújabb jelentések szerint a német nehéztüzérség tevékenysége a lengyel frontokon alább hagyott, amit

Varsó nem adja meg magát

Varsó, szeptember 20. Az Havas-Iroda jelentése szerint Varsó II. rádióállomás hullámhosszán nyilatkozatot olvastak be, amely hangsúlyozza, hogy Varsó nem adja meg magát és szilárdan tovább folytatja a küzdelmet. (MTI)

Varsó, szeptember 20. Mint az Havas-Iroda jelenté, Lipinszky lengyel ezredes varsói rádió közlése szerint, a németek állandóan erős nyomást gyakorolnak Praga külvárosra. Szerdán északi irányból erős támadás érte Varsót. A rá-

Légi harc a nyugati fronton

Páris, szeptember 20. (Havas.) Szeptember 20-án este hivatalosan jelentik:

Az arcvonal különböző pontjain az ellenség élénk tűzértségi tevékenységet fejt ki.

A német és francia vadászpilóták többször megütköztek egymással.

Állásunk felett egy ellenséges repülőgépet lelőttünk. (MTI)

Tallin, szeptember 20. Az Észl Távirati Irodát felhatalmazták annak a hírek megcáfolására, hogy szovjet orosz hadihajóraj zár alá vette az észl kikötőket. Molotov szovjet orosz külügyi népbiztos közölte a moszkvai észl követtel, hogy a szovjet orosz hadihajóraj megkezdte a finn öbölben a Tallinból elmenekült lengyel tengeralattjárók üldözését. A Távirati Iroda szerint az észl flotta már megkezdte az elmenekült lengyel hajók üldözését. (MTI)

Berlin, szeptember 20. (Német Távirati Iroda.) Brauchitsch vezérezredes, hadsereg főparancsnok szeptember 19-én a nyugati arcvonalra ment. Az egyik csapatfőnök törzskarával folytatott megbeszélés után a vezérezredes meglátogatta az első vonalakban különböző csapatfőnököket. Brauchitsch vezérezredes fogadta a parancsnokok jelentését és behatóan érdeklődött a helyzet iránt. (MTI)

Róma, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani Iroda moszkvai jelentése szerint, a Kreml körében igen nagy érdeklődést keltett az angol-orosz kereskedelmi viszonyról szóló közlemény. A szovjet fővárosban rámutatnak arra, hogy a jelenlegi viszály esetleg a két ország közötti kereskedelmi forgalom megszakítására vezethet. —

mikorra sikerül összpontosítani a végső döntésre alkalmas erőket és hogy mikor üt a döntő óra.

Mindaz olyan eredményektől függ, amelyeket senki sem lát-hat előre.

Már nyilvánosságra hoztuk, hogy előkészületeinket legalább három évig tartó háború feltételezésére alapítottuk. Erőnk mindig növekedni fognak, hogy megoldhassuk a ránk váró feladatokat.

A miniszterelnök beszédét az alsóház tagjai nagy tapsal fogadták.

annak tulajdonítanak, hogy a tü-zérség zömét a nyugati frontra viték át.

Orosz csapatok mára virradóra elfoglalták Kutya batárfalut, a lengyel kormány utolsó lengyelországi székhelyét és

ezzel a lengyel-román határ legnagyobb része orosz kézre került.

Az ellentétes hírekkel szemben a londoni kormány azt az értesítést kapta, hogy Rydz-Smigly tábornagy még mindig irányítja a lengyel katonai hadműveleteket.

A Romániába ösztönöz lengyel menekültek száma állítólag ma már elérte a harmincezeret.

dióközlés szerint a védők az ellenség támadásait feltartóztatták és pillanatnyi-lag nyugalom van Varsóban. Az ezredes végül felhívta Varsó lakosságát, hogy továbbra is bátor ellenállást tanúsítson. (MTI)

Vezéri főhadiszállás, szeptember 20. (Német Távirati Iroda.) Hitler vezér szerdán fogadta Terauchi gróf japán tábornokot és a kíséretében lévő tisztakat, akik jelenleg Ribbentrop birodalmi külügyminiszter meghívására Németországban tartózkodnak. (MTI)

Anglia ugyanis megfogadta a már hónapokkal ezelőtt megrendelt hadianyag leszállítását. Az angol hatóságok már eddig is sok, a Szovjet-unióba irányuló áru kiviteli engedélyt visszavontak. Szovjet körök szerint nem egyes cégek eljárásáról, hanem az angol-szovjet kereskedelmi kapcsolatok rendszeres szabotá-lásáról van szó.

Nem lehetetlen a béke

Róma, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) A mai olasz sajtó érdeklődésének középpontjában Hitler vezér és kancellár beszéde áll. Az egész olasz sajtó egyöntetűen felteszi a kérdést: vajjon érdemes-e még folytatni a háborút, vajjon a nyugati demokráciák magukra merik-e vállalni a háború folytatásának ir-
tározatos felelősségét?

Az olasz lapok rámutatnak arra, hogy Hitler vezér szilárd hangja ellenére sem zárta el a békés megoldás lehetőségét. A Tribuna szerint Európa, sőt Lengyelország jól felfogott érdeke azt kívánja meg, hogy hosszú háborúskodás helyett most üljenek le a tárgyalóasztalhoz.

VIGSZINHÁZ

Ma utoljára

a legizgalmasabb repülőfilm:

Repülő asszonyok

Főszereplők:

ALICE FAYE,
Constance Bennett

Gépirás, másolás

HURAY Iparkamara, T. 17-23.

Szovjetország tiszteletben tartja Románia semlegességét

Bukarest, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) Kedden délután két órakor a Sniatin nevű hídnál orosz katonai bizottság találkozott egy román katonai bizottsággal, hogy megbeszéljék a menekültek határ-átlépésének módjait. Ez alkalommal az orosz tiszt, miután üdvözölte a román hadsereget, kijelentette, hogy

Szovjet-Oroszország minden kö-

rülmenyek között tiszteletben tartja Románia semlegességét.

A román tiszt megköszönte a szovjet orosz tiszt üdvözlését, majd közölte, hogy utasítása van a kormánytól, hogy a román hadsereg a legteljesebb baráti semleges magatartását tanúsítsa az orosz csapatokkal szemben, tekintve, hogy Románia magatartása a legteljesebb semlegesség.

A „stratégiai várakozás időszaka“ a nyugati fronton

Páris, szeptember 20. Félhivatalos közlés szerint, amíg Lengyelországban a lengyel csapatok a túlsúlyban levő német és szovjet erők ellen Lowicz, Varsó és Lemberg környékén még ellenállnak, a nyugati fronton, illetékes katonai körökben szerdán délelőtt használt kifejezés szerint

a stratégiai várakozás időszaka következett el.

A nyugati arcvonalon teljes a csend és ezt a nyugalmat már az a két német úteg sem zavarja, amely a legutóbbi napokban különösen élénk

tüzérségi tevékenységet fejtett ki. A németek a Blies-folyótól keletre elterülő szakaszon fejtenek ki némi tevékenységét, amelyet a francia csapatok viszonznak.

Kisebb arányú német támadás zajlott le keleten.

egy kisebb jelentőségű célpont ellen. A németeknek sikerült behatolniuk francia állásokba, de a nyomban megindított francia ellentámadás visszanyomta őket. Ezek a teljesen helyi jellegű hadműveletek egyáltalában nem változtatták meg a két fél katonai helyzetét. (MTI)

Német katonatiszti bizottság Moszkvában

Moszkva, szeptember 20. (Havas.) Négy német katonatiszt Königsbergből jövet kedden este repülőgépen Moszkvába érkezett. Úgy tudják, hogy a német katonatisztek tárgyalásokkal folytatnak az orosz vezérkarral, a szovjet csapatoknak a lengyelországi német csapatokkal

való érintkezésével kapcsolatban technikai kérdésekről. (MTI)

Belgrád, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) A legközelebbi napokban megtörténik Szovjetországban az elismerése és a diplomáciai kapcsolatoknak a helyreállítása Jugoszlávia részéről.

Érdekes olasz vélemény Magyarország és szomszédai viszonyáról

Róma, szeptember 20. (M. T. I.) A Lavoro Fascista „Magyarország és szomszédai“ címmel hosszabb cikket közöl budapesti tudósítójától. A tudósító megemlíti, hogy a németek egy Lengyelországból Magyarországra küldött jutoszállítmányt, amely a kezükbe jutott, pontosan továbbítottak magyarországi rendeltetési helyére. Az eset azt mutatja, hogy Németország komolyan veszi azt, amit a nemhadviselő államokkal, nevezetesen a Magyarországgal való kereskedelem tekintetében megígért.

A tudósító megállapítja, hogy Csáky István gróf legutóbbi beszédének mindennél igen kedvező a visszhangja. Jugoszláviában Csáky István gróf beszéde a legjobb benyomást keltette. Budapesten most várják, hogy milyenek lesznek Belgrád javaslatai a kisebbségi kérdés tekintetében. Magyarország a jugoszláv javaslatokat a legnagyobb jóakarattal vizsgálja majd meg.

Ami a magyar-román kapcsolatokat illeti, köztudomású, hogy a magyar kormány javaslatot tett a kisebbségi kérdés megoldására. A román kormány azonban erre a javaslatra nem válaszolt, ellenben legutóbb javaslatot tett magyar-román támadást kizáró szerződés meg-

kötésére. A magyar kormány azzal válaszolt, hogy ilyen egyezmény fölösleges, mert Magyarországnak nincsenek támadó szándékai, sőt az ilyen szerződés megkötése esetleg kőzvetve annak elismerését tartalmazná, hogy Magyarország fejezetesen támadná meg Romániát. Bukarest részéről most barátságos lépést várnak, amely lehetővé teszi a két ország közötti kapcsolatokat javulását.

A semlegesség kérdésében is leszögezte Csáky István gróf külügyminiszter Magyarország álláspontját. Magyarország nem tartja szükségesnek, hogy semlegességi nyilatkozatot tegyen, noha ős szándékában beavatkozni a viszályba.

Megállapítható, folytatja az olasz tudósító, hogy a magyar külügyminiszter beszédében nem szólt a magyar-szlovák viszonyról: ez a viszony mindenesetre igen kényes. A szlovák kormány ugyanis Németországtól megtagadta függetlenségét arra használja fel, hogy harcot folytasson a magyar kisebbség ellen. A lapok nap-nap után közlik a magyar kisebbség üldözéséről szóló híreket.

A szlovákok minden tárgyi alapot nélkülöző revíziós törekvései pedig még jobban elmérgesítik a helyzetet. Szlová-

kia, amely azelőtt Magyarország integráns része volt, semmiféle történelmi jogon nem követelhet olyan vegyeslakosságú községeket, amelyeket a bécsi döntőbíráóság Magyarországnak ítelt. Ezzel szemben Pozsonyban 40.000, Szlovákia egyéb részeiben pedig 200.000 magyar él, ami érthetővé teszi Magyarország érdeklődését Szlovákia irányában. Minthogy a magyar-szlovák viszony nem világos, érthető, hogy a magyar külügyminiszter erről a kérdéstről nem szólt.

Róma, szeptember 20. A Messaggero budapesti tudósítója szerint Magyarországon nagy érdeklődéssel figyelik a

Szlovákiában folyó eseményeket. A szlovák állam belső helyzetével és a magyar kisebbség ellen folyó politikájáról szóló hírek bizonyos aggodalmat keltenek a magyar fővárosban.

Azt hiszik, hogy Tisoék, kihasználva azt a körülményt, hogy Németország védelme alatt állanak és hogy Németország figyelme most másfelé van elfoglalva, egyre nagyobb nyomást gyakorolnak a kisebbségekre. Az olasz tudósító egyébként rámutat arra, hogy a magyar hatóságok emberies módon fogadták a lengyel menekülteket.

A francia ügyvivő jegyzéket akar átadni Molotovnak

Moszkva, szeptember 20. Hír szerint a francia ügyvivő szerdán kihallgatást kért Molotov külügyi népbiztosától. Hír szerint jegyzéket szándékszik átadni, amelyben

a francia kormány közelebbi tájékoztatást kér a szovjet kormánytól

a szovjet hadsereg keletlengyelországi előnyomulása felől.

A moszkvai angol nagykövetség semleges sajtóképviselekér-

déseire változatlanul azt felelték, hogy eddig nem kaptak utasításokat Londonból a szovjet orosz bevonulás kérdéseivel kapcsolatban.

(MTI)

Amszterdam, szeptember 20. (Német Távirati Iroda.) Doornből származó hír szerint ott megerősítik, hogy Oszkár porosz herceg, a volt császár unokája, szeptember 5-én csapata élén Lengyelországban elesett. Lengyel gyalogsági lövedék találta el. (MTI)

Ujabb lengyel menekültek Debrecenben

Egy lengyel úrlány átúszta a Visztulát és 150 kilométernyi utat tett meg gyalog

Szerdán este három sáros megviselt autó érkezett Debrecenbe az Arany Bika elé. Az autóból lengyel egyenruhás tisztek és katonák szállítottak ki. Gyors léptekkel a szállóba mentek és szobát kértek, később a sörözőben vacsoráztak.

Menekültek...

A csoport egyik tagjával — egy lengyel őrnaggyal — sikerült néhány szót váltani. Er'hely tartózkodással beszél — katoná és nem szabad. — de azért az útról mond néhány szót. Lembergől jöttek. Körszomszédok lépték át a lengyel-magyar határt. Végig az úton a magyar határig állandó repülőátadásoknak voltak kitéve és az autók teteje még viseli a gépfegyverek golyóinak nyomát.

Minden háború borzalmas. Kinn voltam a fronton. Harcoltam, de az a harc talán nem is volt olyan borzalmas, mint a repülőátadások. Részleteket kérdeztem. Nem válaszolt. Nem szabad többet mondania.

Volt azonban a társaságnak egy érdekes tagja. Akit — mint menekült — Lublinban vettek fel az autóra. Egy fiatal leány, Barbara Be'lejanka.

Zatorból menekült. Kattowice melletti városkából, a német határról. Fenn az Arany Bika 241-es szobájában lakik. Felkerestem. Már lefeküdt és amikor mentegemet magam, ő kér bocsánatot, hogy ilyen korán lefeküdt, de nagyon kimerítette az út.

Megértem, amikor elmeséli viszontagságos útját.

Zatorból menekültek. Anyja és testvére egy nappal előbb indult útnak. Úgy beszélték meg, hogy Proszowiczben találkoznak majd. Elindult, gyalog. Proszowiczben milliónyi menekült tömeg vonult át a városkán. Az anyját és testvérét ebben a mérhetetlen tömegben nem találta meg. Egyedül indult tovább. Zatortól Krasznikig, Tarnobzeken keresztül — mintegy 150 kilométernyi utat — gyalog tett meg. Srezaicin községnél a Visztula állta az útját. Kétségbeesett félelmében — átúszta a széles, hőmpölygő folyót.

— Borzasztó volt... — mondja.

Kérem, mondjon valamit az útjáról.

— Állandóan az előnyomuló német csapatok előtt mentem, talán 60—70 kilométernyi távolság volt közöttünk. Sokszor futottam féllemben, amikor messziről ágyűdörgést hallottam és a gépfegyverek ropogását. Egy repülőátadást is végig éltem az úton. Erdőben lapultam, amíg a gépek elshantak az út felett és a menetelő katonákat látték gépfegyverrel.

— Luckban két napig pihentem — folytatta —, itt is átéltem egy repülőátadást. A fűtca pillanatok alatt romokban hevert. Füst és tűz lepte el az utcákat.

Egy kis szünet után teszt hozzá elgondolkozva: rettenetes dolog ezt végigélni.

Azután Brody, Brzezany, Stanislawow, majd a magyar határ.

Olyan nagy az ellentét is. Kivilágított városok, nyugodtan sétáló emberek, csupa boldog nyugalom és béke. (K. I.)

Munkácson öngyilkos lett Lemberg vajdója

Munkács, szeptember 20. Az éjszaka folyamán gépkocsin megérkezett Munkácsra Lemberg vajdója, Bibju Alfréd is. A Csillag-szállóban vett ki lakást, ahol szerdán délelőtt fűbelötte magát. Azonnal meghalt. (MTI)

HUNGARIA filmszínház

MA IS
a nagyszerű színes
MERLE OBERON vigjáték
A

Válóperes lány

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor

Az új típusú

rádiókészülékek

megérkeztek

Kérem tekintse meg dúsan felszerelt raktáramat. Bemutatókat lakásán készséggel teljesítek.

Nánássy Lajos

rádió, villany, esztár és kerékpár szaküzlete, Ferenc József-út 85. Telefon 30-67.

Négy kiállítás, sajtószemle, kultúrnapok a Protestáns Napokon

Budapest, szeptember 20. (Magyar Országos Tudósító.) A magyar protestánsok legnagyobb társadalmi egyesülete, az Országos Bethlen Gábor Szövetség a protestáns egyházakkal karöltve ez év október 28—31 között négy napig tartó országos protestáns napokat rendez Budapesten. E napokkal kapcsolatban a szövetség szeptember 20-án délután meghívta a budapesti lapok munkatársait, hogy felvilágosítsa őket a részletes programot illetően.

Az összejövetelen Dálnoky-Kováts Gyula szék. tábornok, az Országos Protestáns Napok rendezőbizottságának elnöke adott részletes felvilágosítást.

A seregszemlén felvonal a protestáns sajtó és összegyülekeznek a belmissziós intézmények, jóléti és karitatív szervek és a különböző szakosztályok. Az országos protestáns napok alatt a fővárosban négy kiállítás lesz, mégpedig történelmi kiállítás a Nemzeti Múzeumban, népműszeli kiállítás az Iparművészeti Múzeumban, szépművészeti kiállítás a Szépművészeti Múzeumban, amelyen a 18. és 20. század protestáns művészeinek munkáit

állítják ki. A negyedik egy modern kiállítás lesz az Iparművészeti Társulat helyiségében, amelynek magyát a Luther emlékműpályázatnak az anyaga és az e körül csoportosuló modern magyar képzőművészet, építészet képezik.

A MÁV kultúrnapokat indít 75 százalékos díjmeccsel Budapestre.

Az Országos Protestáns Napokkal kapcsolatban valamennyi városban és községben ünnepi plakátok jelentek meg és október 2-án megjelennek a protestáns bélyegeknél az egész világon első olyan szériál, amelyeken a protestáns nagyságok vannak. Az ünnepségekkel kapcsolatban a szövetség jelvényeket készíttetett.

A megmozdulás célja: számba venni a protestáns erőket s igyekezni azokat minden téren összehozni. Ezzel kapcsolatban tervbe vette a szövetség Bethlen Gábor Szövetséghez felállítását, amely a magyar protestáns világ szociális pontját képezné. Ennek keretében későbbi terv szerint protestáns internátus felállítását tervezik.

Tilos a kommunista propaganda Franciaországban

Páris, szeptember 20. (Magyar Távirati Iroda.) A büntetőtörvény-szék több szigorú ítéletet hozott franciaellenes kijelentések, kommunista propaganda és felkérő röpcédulák terjesztése miatt.

Egy munkást, aki nyilvánvalóan díszerte a sztálini akéját, 15 hónapi börtönrre és 1000

frank pénzbírságra ítélte. Kommunista röpiratok terjesztéséért egy másik embert 13 hónapi börtönrre és 1000 frank pénzbírságra ítéltek. Egy vasúti alkalmazottat, aki nemzeti szocialista karlendítéssel tüntetett és Hitlerrel ült, 18 hónapra és 1000 frank pénzbírságra ítéltek.

Vitéz nagybányai Horthy István jelenlétében vizsgáztak a Debreceni Repülő Club növendékei

Teljes elismeréssel és gyönyörködve szemlélte a vizsgálóbizottság a fiatal pilótanövendékek teljesítményét

Most tartotta meg a Debreceni Repülő Club motoros szakosztálya, két és fél hónapi kiképzés után a növendékek vizsgáját. Tegnap reggel 9 órakor ünnepi színi előtűt a debreceni repülőter. A ragyogó reggeli napfényben lelkes szemű fiatal pilótanövendékek sűrűgtek a három ragyogó gépmadár előtt, majd fesszes sorakozóba meredtek, amikor a kék égen megjelent a vizsgáztató bizottság első gépe.

Vitéz nagybányai Horthy István, a Magyar Aero Szövetség elnöke érkezett meg Czirmay Zoltán repülő százados kíséretében. Megérkezésük után hamarosan egy másik gép érkezett meg a repülőterre — hatalmas hárommotoros utasszállító gép, — amelyben Tarnóczy Sándor alezredes érkezett kíséretével, míg a harmadik gépen vitéz Laborczfy Rezső ezredes, repülőandárnok és kísérete jöttek el Debrecenbe. A vizsgáztató bizottság és vendégek fogadtatására megjelentek dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár, a Debreceni Repülő Club ügyvezető elnöke, Grassl Herbert, a Club pénztárnoka és dr. Stepper Károly klubkapitány, főoktató.

Vitéz nagybányai Horthy Istvánnak dr. Stepper Károly tett jelentést. Horthy István meleg szavakkal nagy örömeinek adott kifejezést afelől, hogy eljöhettek Debrecenbe, ahol első ízben tesz látogatást és kü-

lönösen az fokozza örömeit, hogy éppen ilyen alkalommal jött el, amikor a magyar repülés ügyének tehet szolgálatot.

A fogadtatás után a vizsgálóbizottság elrendelte a növendékek gyakorlati repülővizsgáját. Három gépen egyedül mutatták be tudásukat a növendékek és pompásan oldották meg feladataikat. Minden növendék külön-külön feladatokat kapott: jelleszállást, 90—180—360 fokos fordulókat, háromszögrepülést s egyebet végeztek kitűnő felkészültséggel.

A vizsgáztató bizottság gyönyörködve nézte a fiatal debreceni fiúk lemutató repülését és elragadtatott szavakkal nyilatkozott teljesítményeikről. Öszinte szavakkal gratuláltak dr. Stepper Károly főoktató-nak, aki két és fél hónap alatt, segédoktatóinak munkájával, ilyen kitűnő pilótákat nevelt a fiúkból.

A gyakorlati bemutatás után elméleti vizsgát tettek a növendékek, ugyancsak kitűnő eredménnyel, — majd zártrendű gyakorlatokat mutattak be, míg befejezésül diszmetben vonultak el a vizsgáztató bizottság előtt.

Vitéz nagybányai Horthy István a vizsga befejeztével ismételtén a legnagyobb meglepetését fejezte ki a látottak felett és kijelentette, hogy az eredmény minden várakozást felülmúlt.

A vizsga 9 órától fél 2 óráig tartott. A vizsga után a bizottság tagjai repülőgépeiken visszatértek a fővárosba.

A Debreceni Repülő Club most vizsgát tett növendékei szeptember 27-én felutaznak Budapestre, dr. Stepper Károly vezetésével és ott a budapesti repülőterén bemutatórepülést végeznek a véderőbizottság előtt.

A vizsgát megelőző két és fél

hónapi szakadatlan munka nagy teljesítményét mutatja az a néhány szám, ami a munkájukat jellemzi. A növendékek 450 órát töltöttek a levegőben és 6300 felszállást végeztek. Ez a két szám mutatja azt, hogy komoly és talán már fanatikus hitű munkának lehet nevezni azt az odaadást és lelkesedést, amellyel a kiképzés ideje alatt magukat a magyar repülés szolgálataiba állították.

Az igazságügyi tisztviselők üdvözölték Tasnádi Nagy Andrást

Budapest, szeptember 20. Az igazságügyminisztérium tisztviselőikara testületileg üdvözölte Tasnádi Nagy Andrást igazságügyminisztert; abból az alkalomból, hogy a Kormányzó öt magyar királyi titkos tanácsosát nevezte ki. A minisztérium tisztviselőikara élén Antal István államtitkár meleg szavakkal köszöntötte a minisztert.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést. Rámutatott arra, hogy a világháború pusztításait követő húsz év alatt kemény munka, sok áldozat árán gyűjtögtették össze azokat az anyagi és

erkölcsi javakat, amelyek nemzeti és állami létünk nélkülözhetetlen kellékei. Ezt az anyagi és erkölcsi birtokállományt nemcsak megtartanunk, hanem gyarapítanunk is kell.

Hangsúlyozta, hogy ehhez a magyar nemzeti élet minden munkásának önzellen, áldozatkész, felfokozott, fegyelmezett, harmonikus erőfeszítésére van szükség. Es szükség van arra a felelősségtudatra, arra — a jogi felelősség korlátain messze túlmenően — erkölcsi és történelmi felelősségtudatra is, amelyről Antal államtitkár beszélt.

Az olasz-görög viszony

Róma, szeptember 20. Hivatalos közlés szerint az olasz és görög kormány mindkét ország szempontjából hasznosnak tartja, hogy a mostani európai helyzetre való tekintettel a legnagyobb figyelemmel vizsgálja meg a két ország jelenlegi kapcsolatait. Megállapították, hogy ezek a kapcsolatok

továbbra is baráti természetűek és teljes, kölcsönös bizalom bélélyegét viselik magukon.

Ennek bizonyosága az olasz kormány az az elhatározása, hogy a görög-albán határ mellett lévő katonai erőket visszavonja. A görög kormány a maga részéről szintén ennek megfelelő intézkedéseket hozott. (MTI)

Athén, szeptember 20. (Görög Távirati Iroda.) A lapok a külügymi-

nisztériumnak az alábbi közleménnyel tették közzé: A görög királyi kormány és az olasz királyi kormány hasznosnak látják Európa mostani helyzetében, hogy figyelmüket ráirányítsák a két ország közti viszony mostani helyzetére. Örömmel állapították meg, hogy ez a viszony továbbra is szintén baráti és a két országot a teljes kölcsönös bizalom szelleme tölti el. Ezeknek az érzelmeknek kézzelfogható bizonyítékát szolgáltatja az olasz királyi kormány az az elhatározása, hogy katonai erőit eltávolítja a görög-albán határról, nemkülönben a görög királyi kormány a maga részéről hasonló intézkedés végrehajtása. Ezzel a közleménnyel egyező hivatalos közlemény jelent meg az olasz esti lapokban is. (MTI)

Ismét lezárták a román határt

Csernovic, szeptember 20. (Havas.) A román hatóságok a szovjet hatóságokkal egyetértésben kedden este elhatározták, hogy megnyitják a határt, azonban szerdán reggel ismét lezárták.

mert még különböző kérdéseket kell a szovjet hatóságokkal tisztázni. Csernovicot katonai kordon veszi körül, sem polgári, sem katonai lengyel menekültek nem hagyhatják el a várost. (MTI)

Lengyel menekültek Ungváron

Ungvár, szeptember 20. A Lengyelországból jövő polgári menekülteknek Kárpátjárja való beszállítása kedden is folytatódott.

Uzsokon kedden mindössze 53 személy lépett magyar területre, akiknek fele még aznap vonaton Ungvárra érkezett.

Itt a Vöröskereszt Egyesület szállította el őket a Baziliták rendházában. Elemezésükről az egyesület gondoskodik, a város és vármegye támogatásával.

Az Ungvárra érkezett menekültek között van Sianki lengyel határállomás csaknem egész vasúti személyzete, továbbá van közöttük egy állami tisztviselő, egy tanító, három magántisztviselő, egy bányász, egy szerelő, egy ácsmester feleségével és leányával.

Perényi Zsigmond báró kormányzó biztos a beregszászi főispán beiktatása után a délutáni órákban Szolvyára érkezett.

A főszolgabírói és határvidéki rendőri kirendeltségi hivatal ügyvitelének felülvizsgálása után

érdeklődött a Lengyelországból érkező polgári menekültek elhelyezése és élelmezése iránt.

Megállapította, hogy Szolvyára egészen kisszámú lengyel menekült csoport érkezett.

Részletesen tájékoztatta magát az esetleg teendő különböző intézkedésekről.

Minthogy a Lengyelországból érkező hírek szerint ott szörványosan tifuszmegbetegedések fordultak elő, elővigyázatosságból az esetleg betegesen érkezők részére Szolvyán járványkórházat létesítenek.

A kormányzó biztos megszemlélte azt az épületet, amelyet e célra berendeznek. Ez az épület már régebben járványkórház volt.

A kormányzó biztos a kora esti órákban visszaindult Ungvárra.

Az utóbbi idők legveszedelmesebb rablóbandája rendőrkézre került

Budapest, szeptember 20. Veszedelmes betörőbandát tett ártalmatlanná szerdán délelőtt a rendőrség. Obudáról állították elő a banda három tagját: Flórián László 25 éves üvegfüvőt, Kolber Lénárt 26 éves kereskedősegédet és Nagy Árpád 25 éves villanyszerelőt. Hosszas nyomozás ért véget ezzel a három előállítással. A hármast obudai banda volt ugyanis az a lársaság, mely az utóbbi időben a budai részen a betörések egész sorát követte el. Amikor a detektívek behatoltak a banda fészékébe, rögtönzött házkutatással az egyik ágyból kiemelték a szalmazsákot s máris az arany- és ezüstékszerek egész tömege került elő.

A főkapitányságon a bünszövetkezet délig a következő betöréseket ismerte be: Németh József altábornagy Bathányi-utca 4. szám alatti lakását kifosztották és a zsákmányt 3500 pengőért értékesítették, Vajta

Ernő miniszteri számtanácsos Margit-körút 36. szám alatt lévő lakásán, amíg a számtanácsos nyaralt, háromszor is megfordultak. Az itteni zsákmány 4000 pengő értékű volt. Fleisch Sándor gyárigazgató Ady Endre-utca 3. szám alatti lakásán a zsákmány 2500 pengő volt. Ezer-ezer pengő értékű ékszert vittek el dr. Szentiványi György főmérnök Toldi Ferenc-utca 68. és Horti Árpád hajózási főfelügyelő Erőd-utca 9. szám alatti lakásáról. Legutolsó betörésük Pázmány Zoltán egyetemi tanár Attila-utca 9. szám alatt lévő lakásán zajlott le. Innen nagymennyiségű arany- és ezüstékszereket vittek el. Ezt még nem tudták értékesíteni s majdnem minden drágaságot megtaláltak az obudai szállásukon.

A banda tagjait a déli órákban tartóztatták, bűnlajstromuk kiegészítése és az orgazdák felkutatása folyamatban van.

Valutasiber, aki 1084-szer utazott külföldre

Landau Izsák sátorlajuhelyi háromfi-kereskedő és Landau Salamon könyv-és kegyeskereskedő éveken át folytatták a valutaesempészt s mint a határszélen működő valutaesempész-lársaság futárjai, kilószámra vittek ki aranyrudákat és idegen valutát Csehszlovákián keresztül Lengyelországba. Letartóztatásuk alkalmával Landau Salamon elkövetett utlevélből kiderült, hogy öt hónap alatt

1084 esetben lépte át a határt. A büntetőtörvényszék annakidején Landau Izsákot kétévi és nyolchónapi fegyházra, valamint 600 pengő pénzbüntetésre, Landau Salamont pedig másfélévi börtönrre és 400 pengő pénzbüntetésre ítélte. A Kuria a bejelentett semmisségi panaszok elutasításával most jogerőre emelte a büntetőtörvényszék ítéletét.

A debreceni rendőrség befejezte a vizsgálatot a huszonnyolc tagú bünszövetkezet bűnügyében

Egy vádlottat átadták az ügyészségnek, a többi szabadlábra helyezték

Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk lapunk hasábjain annak a kiterjedt bünszövetkezetnek bűnügyéről, amelyben több tolvaj és egész sereg orgazda szerepelt vádlottként a debreceni rendőrségen. A nyomozás két feljelentés ügyében folytatta le a rendőrség. Az egyik feljelentő a Nyírbogdányi Petróleum Rt. volt. A rendőrségi panasz szerint a részvénytársaság Déli-sor 4. szám alatt lévő raktárából éjszakai-ként ismeretlen tettesek nagyobb mennyiségű olajat loptak el. Egy ízben egy 200 literes kanna motalkót, máskor üres vashordókat, és kisebb kanna olajat loptak el az éjszakai tolvajok, akiket a részvénytársaság hiába keresett, kutatott, nem sikerült elfogni.

A másik feljelentés ugyancsak a Déli-sor 4. szám alatt lévő Magyar Autóforgalmi Részvénytársaságtól ered, ahonnan a feljelentés szerint igen sok szerszámot, satút, motor-és autókészleteket és nagymennyiségű óeskavasat loptak el.

A rendőrség két héttel ezelőtt dr. Szabó Gyula rendőrtanácsos irányításával és Jánossy Mihály detektív vezetésével kezdte meg a nagyszabású tolvajlás ügyében a nyomozást, amely három nap alatt eredményre is vezetett. Megkerültek a tolvajok és az orgazdák is. A bűnügyben szereplő huszonnyolc vádlott kihallgatása és előállítása azonban sokkal több fáradsággal járt. Szerdára azonban sikerült az egész bűnügyet teljes részletességében kidolgozni.

A rendkívüli eredménnyel járt nyomozás során sikerült elfogni

Gombos Károly 35 éves lakásnélküli napszámot és Kalla István 34 éves napszámot, akik beismerték, hogy közösen követték el a lopásokat. Mindketten a szomszédos telepen dolgoztak és így alkalmuk volt több ízben feltűnés nélkül ólalkodni a részvénytársaságok telepein is.

Gombos Károly a rendőrségi kihallgatás során be is ismerte, hogy egy ízben társával, Kalla Istvánnal éjszakának idején kifeszítették a Nyírbogdányi Rt. betonkerítése mellett lévő faoszlopot és itt hatolt be Kalla a telepre, addig Gombos a kerítés előtt őrködött, hogy valaki meg ne zavarja őket. Kalla ki is hozta a lopott olajos kannát, amelyet a tengeriben rejtettek el, majd másnap mentek érte és egyenesen orgazdához vitték eladni. Ezt követően Gombos még több ízben fordult meg éjszakai-ként a telepen és nagyobb mennyiségű olajat és motalkót loptak el. A feljelentés szerint a Nyírbogdányi Petróleum Rt.-t 1519 pengő erejéig károsították meg.

A lopott olajat, kannákat és a Magyar Autóforgalmi Rt. telepéről elvitt szerszámokat és autókészleteket a város különböző részein értékesítették orgazdáknál. Egyébként több fiatalkorú is segédkezett a tolvajlásokban és a lopott tárgyak értékesítésében. A rendőrség alapos nyomozás után kihallgatta az orgazdákat is, akik ellen tovább folyik az eljárás. A vádlottakat, mivel állandó foglalkozásuk és lakóhelyük van, a rendőrség szabadlábra helyezte, csupán Gombos Károlyt adta át az ügyészségnek.

Nyári hirdetések

10 hirdetés után nagy kedvezmény.

KERÉKPÁR-t, RÁDIÓ-t
jót, olcsón, hosszú részletre
SOLTESZ-tól Kálvin-tér 2.

Keresse fel

HAMERLI kesztyű - üzletét

Piac-utca 26. szám. Telefon: 10-14. sz. — Gambrinus passage átjáró.

Férfi ruhát Vágó-tól

Piac- és Széchenyi-utca sarok

Szép keret

Szép kép.
Képkeret Szentkép.
Keretezőbolt
Piac-u. 89. Csapó-u. 18.

Fűszerek, csemegék,
háztartási cikkek
olcsó áron

Volentik-nél
Piac-utca 38.
Villanyerőre berendezett
kávépörkölt.

Villanymotorok

villanymotók és készülékek
javítását, tekeréselését, átalakítását szakszerűen végzi
Kovács Lajos
elektrifizeme, Miklós-u. 9.

Férfi ing Kalap Szövet

Dr. Varga úridivat
Első Takarékpalota

Golyós-csapágy
varrógép, motor, rádió
legelőnyösebben
Királynál
Royal-épület.

ISKOLASOKNAK

háti vagy aktaútasát, kefék, fésűk, zsebkést, Intézet
dobozt és sokféle intézeti szükségletet nál
KÁNTOR ERNŐ és TÁRSÁNÁL
PIAC-UTCA 44. SZÁM.

Ruff Mihály

szobafestő, mázoló, bútorfényező
vállalata Debrecen, Vörösmarty u. 3.
Telefon: 16-89.

Szövetet

legelőnyösebben
Gabányitól Piac-u. 1.

Órákban ékszerekben
legolcsóbb **Halász**

Zongora,

gramofon és hangszerárú
szükségletét
Szendró Sándor
szaküzletében szerezzé be
Bathányi-utca 22. szám

Vegyí dauert, haj- **Komárominénál**

csináltasson. — Naptól, strandtól kiszivott hajak rendbehozása. —
Időszzerű kozmetikai kezeléseket.
Arany Bika bérház, József királyi herceg-utca 3.
Telefonbejelentések: 19-56.

Szekeres Borozó, Hunyadi-u. 1.

Kellemes szórakozóhely. Kerthelyiség, külön termék, tiszta, olesó szobák.
Cigányzene. Polgári árak.

Diáksapkák

minden iskola részére.
Finom minőség, olcsó ár
Kalap-Sapkaház
Piac-utca 53.

Magyar és angol

férfi ruhákat

tökéletes kivitelben készít
Tóth Gábor szabó-
mester
Piac-u. 89. Divatszövetek nagy-
választékban — Telefon: 28-31.

Kerékpárok és alkatrészek
horgászati felszerelések, ten-
niszütők és labdák és egyéb
sportcikkek

Tóth Gyula
vasúti üzletében

Amatőr felvételeit

kidolgozza, fényképező-
gépet elad, vesz, cseréli
Berzéli Iotoszaküzlet.
Ferenc J. u. 38. bent az udvarban.

Hanqulat

csak a „NIAGARA” kerthelyiségében, Kigyó-u. 12.

Minden este Farkas Sándor énekel.

Böröndöt - Retikült - Aktatáskát

a készítőnél **Feuermann bőröndös - mester**

Debrecen, Piac-utca 26-28.

Gambrinus passage.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kossuth”, Lux Arnold, Piac-u. 26. városi bérpalota. Telefon: 29-56. — „Isteni gondviselés”, Preiser Ernő „Mura-közy”, Telefon: 29-81. — „Csokonai” dr. Batáry István, Mester-u. 43. Telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem”, Mikes Béla, Csapóker, Jánosí-u. 44. Telefon: 13-83.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban a nap folyamán időközönkénti napsütéssel, gyorsan változó felhőzetrel sok helyen volt kisebb-futó záporosó és este is még az ország délnyugati részén, a Kisalföldön és a Keleti-Kárpátokban esett az eső.

PROGNÓZIS: Mérsékelt észak, északkeleti szél, változóan felhős idő, több helyen futó zápor, esetleg zivatar. A hőmérséklet kissé emelkedik. (MTI.)

— Dr. Kőlesey Sándor Budapestre utazott. Dr. Kőlesey Sándor polgármester szerdán Budapestre utazott, ahol időszzerű városi ügyeket tárgyal meg az illetékes minisztériumokban.

— Az Olasz Kultúrintézet igazgatósága közli, hogy Renato Fleri, az intézet igazgatója nyári szabadságáról visszatérve, újra megkezdte áldásos tevékenységét, gazdag programmal, az érdeklődők számára. Miért is az intézet igazgatósága reméli, hogy a nemes baráti magyar nemzet, mint mindig, most is oly nagy érdeklődést mutat, mint az elmúlt tanévben úgy az olasz nyelv, mint az olasz kultúra iránt. A beiratkozások már folynak, igen nagy érdeklődéssel, d. e. 10-1-ig, d. u. 4-7-ig intézetünkben, Hetvan-u. 2. l. em. Telefon 12-04. Titkárság.

— A kiknek foglalkozása minden erejük megfeszítését követeli, igyának hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez alaposan kitisztítja a bélesatornát s előmozdítja a gyomormozgást, fokozza az anyagcserét, élénkíti a vérkeringést az egész szervezetben és ezáltal új életerőt teremt. Kérdezze meg orvosát!

— Beiratkozások a Városi Zeneiskolában. A Városi Zeneiskolában a beiratkozások még folynak, naponta délelőtt 9-1-ig és délután 3-5-ig. Beiratkozni az összes tanzakokra lehet. Bővebb felvilágosítás nyerhető a Zeneiskola titkári hivatalában, Vár-utca 1. Telefon: 23-96. sz.

— A Déri-múzeum kollégiumi jubileumi kiállítását szeptember 24-én, azaz vasárnap délelőtt nyitja meg a múzeum mindkét kiállítási termében. A kiállításon Debrecenben élő, vagy debreceni származású festőművészek vesznek részt kollégiumi, egyháztörténelmi és várostörténelmi vonatkozású alkotásokkal. A múzeum igazgatósága ezúttal is felkéri a művészeket, hogy erre a kiállításra színt, de még be nem küldött festményeiket legkésőbb péntek délelőttig juttassák el a Déri-múzeumba, hogy a katalógus végleges szövege megállapítható legyen. A képek kiállítását két hétig lesz nyitva. A debreceni Múzeumbarátok Köre tagjai a kiállítást tagsági jegyük felmutatása mellett ingyen látogathatják. A kiállítás megtekinthető lesz 10-13 és 16-19 óráig.

Hétfőn kezdődnek a próbák a Csokonai Színházban

A Csokonai-színházban rövidesen megindul a munka. A szezon, mint ismeretes, Kardoss Géza igazgató színtársulata kezd október 10-én. Kardoss direktor már pénteken megérkezett Debrecenbe, míg a társulat tagjait hétfőre várják. Ekkor mindjárt meg is kezdődnek a próbák, mert azt akarják, hogy az előadások gördülékenyen legyenek s az együttes minden tagja jól tudja a szerepét. Október 10-én „Az ember tragédiáját” adják elő ünnepi előadásban. Ezúttal Kiss Ferenc, a magyar színészet egyik nagy büszkesége alakítja Lucifert.

Szerdán egyébként Debrecenbe érkezett a színház titkára, Gaál Ferenc, aki megkezdte a bérletgyűjtéseket. A magyar színi kultúra új utakon halad s nagy fejlődés előtt áll. Hogy ez a fejlődés minél teljesebb, minél értékesebb legyen, szükséges, hogy a közönség őszinte szeretettel és megértéssel támogassa a színházat. Ez hazafias kötelessége is a mai időkben.

Kardoss Géza december 1-ig marad Debrecenben, innen pedig Kassára megy a társulattal. Őt Tolnay Andor operettegyüttese váltja fel.

Választmányi ülést tartott a Templomegyesület

Szerdán délután választmányi ülést tartott a Kálvinisták Templomegyesülete, Balogh Istvánné elnöklété mellett. A választmányi ülésen Császár László beszámolt a Szezei Molnár Albert Enek- és Zeneegyesület célkitűzéseiről, majd a most megtartandó „János vitéz” előadásról. A Templomegyesület elhatározta, hogy tagjait felszólítja, minél nagyobb számban vegyenek részt az előadásban és egyúttal örömmel tette magáévá az egyesület célkitűzéseit.

A továbbiakban bejelentették, hogy október 6-án megkezdik a szokásos hitvédelmi előadássorozatokat megkezdését. Az első hitvédelmi

előadásban dr. Révész Imre püspök mond megnyitót, míg az előadást dr. Vasady Béla egyetemi tanár tartja meg.

Október 27-én megkezdik az ugyancsak szokásos Kálvin-tek megrendezését a Baltázár-teremben. Régi szokás szerint a teákra háziasszonyokat kérnek fel. A választmányi ülésen Vargha Lászlóné beszámolt a kavédelutának munkájáról, majd több időszzerű és fontos ügyet tárgyaltak le, amelyek során megbeszéltek a munkatervet és különösen a haztartási alkalmazottak szociális védelme s valláserkölcsei nevelése szempontjából fontos célkitűzéseket.

— Az alhasi szervek megbetegedéseinek kezelésében a természetes „Ferenc József” keserűvizet mint gyors, biztos és rendkívül enyhe hatású hashajtót már emberöltők óta kiváló sikerrel alkalmaztatik. Kérdezze meg orvosát.

— Tézene a Déri-terén. Ma, csütörtökön, szeptember 21-én a honvédeknél zenekara Somlai Adám alhadnagy vezényletével d. u. 5 órától 6 óráig a Déri-terén téren tart a következő műsorral: Müller: „Fejérvári-induló. Kálmán: „Cigányprímás” keringő. Suppé: „Ünnepi nyitány”. Erkel: „Bánk bán” c. op. ábránd. a) Strauss: „Ki esketett?” dal a Cigánybáró c. operettből. b) Fucik: „Ferenzi induló”, nagy olasz műinduló. Kliment: „Verdiana” nagy operagyöveg. Lambert: „Kis káplár” induló.

— Hirdetmény. Debrecen város első fokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy ifj. Pozderka Mihály törökszentmihályi Kenyél-sziget 79. sz. alatti lakos 1939 augusztus 26-án d. u. 5 órakor befogott egy kb. másfél éves, pej kancacsikót. Az állatot az igazolt tulajdonosa Törökszentmihály község előjáróságától átveheti.

— Vattay Margit tancsiskolájában október 1-én főiskolai helyg fők kolonja kezdődik. Kossuth-u. 11.

— Agyonlőtte szerelmét, azután öngyilkosságot kísérelt meg. Véres szerelmi dráma játszódott le kedden reggel Pest-szenterzsébeten. A Kővespatak azon az oldalán, amely már Soroksárhoz tartozik, lakott Bali Erzsébet 19 éves napszamos leány. A leánynak régóta udvarolt Pálkás Károly 24 éves napszamos. Pálkás kora reggel megjelent a leánynál. Valamin vitatkoztak s az összezőrdülés során Pálkás revolvert rántott elő s a leányra lött, aki holtan rogyott össze. Pálkás ezután maga ellen fordította a fegyvert és mellbe lötte magát. Pálkást a mentők a helyorségi kórházba vitték. A szomszédok vallomása szerint a fiatalember állandóan féltékenységgel üldözte Bali Erzsébetet és valószerűleg féltékenységből támadott ma reggel is az a veszekedés, amelynek során Pálkás Károly elkövette borzalmas tettet.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Gyarmati János gazdálkodó Maec 66. leány Katalin. — Kovács Gábor majoros Perc-dülő leány Magdolna Mária. — Győrfi Sándor villamos kalauz Lónyai u. 30. fiú József. — Szabó Sándor npsz. Keresztesi-u. 7. fiú József. — Balogh Lajos npsz. Monostori-u. 7. leány Rozália. — Palóczy János npsz. Kanális-utca 49. fiú Lajos. — Alker András juhász Püspökladány fiú András. — Hadházi Sándor fuvaros Hajdúhadház fiú László. — Balogh András npsz. Fancso-vics-u. 36. fiú Attila. — Kiss András npsz. Bánk 82. leány Mária Katalin. — Kocsis Lajos npsz. Nagyszalonta-u. 24. fiú István. — Rónai László teherautófuvarozó Miklós-u. 16. fiú István. — Fodor Benjámin npsz. Püspökladány leány Mária. — Gál János máv. fékező Lónyai-u. 19. leány Éva Vilma. — Kiss András npsz. Hódi Béla-u. 21. fiú János. — Tóth Kálmán máv pályaudr Ondod 107. fiú Lajos.

Eljegyzések: Bereczki Imre Máv. fűtőházi munkás—Veszprémi Mária Mák-u. 28. — Bálint Lajos kereskedő s. József kir. hg-u. 51. — Péterdi Gizella Nyil-u. 72. — Kiss Gábor timár s. Teleki-u. 72. — Márkis Margit Timár-u. 35. — Urveczky János fm.—Sain Zsófia Ferenc József út 63. — Faragó Mihály egyetemi alkalm. Magyar-u. 16. — Balla Sára Margit Honvéd-u. 58.

Házasságok: Erdei Imre npsz. Kiss-u. 16. — Fehér Etelka ugyanott. — Árkosy Sándor közs. jegyző Nagypalád—Nagy palád—Nagy Katalin Böszörményi-út 45. — Kovács Sándor fm. npsz. Bellelő 431. — Kővári Mária ugyanott. Kecán György segédápoló Augusztus-utca.—Bodnár Mária Nagyszalonta-u. 11.

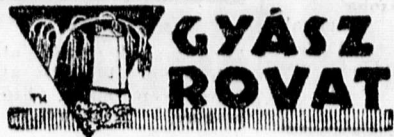
Szőnyegeket

tűgönyöket, ágyterítőket stb legolcsóbban vásárolhat

Horn Rezsőné
Debrecen, Kossuth-u. 19.

Halottak: Bánhidő László ref. 1 napos Hajdúböszörmény. — Toldi József eszter-madia ref. 78 éves Bátor-u. 20. — Özv. Tóth Jánosné ref. 74 éves Nyilas-u. 15. — Hetey Géza urad. s-tiszt ref. 31 éves Tiborszállás. — Szöke Gizella 15 hónapos 2. kat. Hajdudorog. — Weisz György izr. 3 éves Nyiregyháza. — Dr. Kovács István nyug. ezredorvos r. kat. 69 éves Sáránd. — Szabó László ref. 8 hónapos Záhony-u. 5. — Özv. Sándor Józsefné r. kat. 84 éves Ferenc J. út 22/24. — Horváth Mihály nyug. máv. s-tiszt r. kat. 64 éves Keleli-sor 13. — Kovács Ilona ref. 3 hónapos Keresztes-u. 24. — Staub Sándor izr. 2 hónapos Görbe-u. 3. — Makai Mihály gazdálkodó ref. 56 éves Faragó-u. 11. — Özv. Tainár Ferencné ref. 68 éves Homok-u. 50. — Nagy Ferenc szegényházi újpolt ref. 73 éves. — Csonka Anna háztartásbeli ref. 15 éves Bököny. — Katonka József ref. 64 éves Gyöngyvirág-u. 12. — Bene Sándor örvetelő ref. 24 éves Földes. — Varju Mária r. kat. 11 hónapos Szoboszlói-út. — Abuczky János r. kat. 16 napos Józsa. — Fehér Ilona ref. 2 hónapos gr. Leiningen-u. 10. — Koroknay Erzsébet ref. 2 éves Balmazújváros. — Feldmann Éva izr. 11 napos Ujfehértó.

— A jeni rendkívüli bíróság halálra ítélte egy gazdát, mert hétfőre virradó éjszaka felgyújtotta gabonacsűrét, amely nyolc nappal előbb tűzkár ellen biztosított. A hetvenéves gazda gyújtogatás folytán száz métermázs gabona semmivált meg. Az ítélet indoklásában a bíróság kimondta, hogy aki a mai időkben — amikor Anglia kiéhezett háborút indított Németország ellen — gabonát pusztít el, az megérdemli a halált.

GYÁSZ ROVAT
Toldi József csizmadiamester 78. évében elhunyt. Temetése ma délután félöt órakor lesz a Köztemető II. a ravatalozóterméből gyermekei halmái mellé. Lakás: Báthori-utca 20. Temetését Bartha vállalata végzi.

Dr. Kovács István Zoltán nyug. ezredorvos temetése esztörtökön délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Dankó temetkezési intézet.

hetet Hetey Géza György tart. tüdőszűrés temetése esztörtökön délután fél 4 órakor lesz Nyíregyházán. Dankó temetkezési intézet.

Dankó temetkezési vállalat, Sas-utca 3., Kossuth-u. 6., (telefon nap- nap 23-22, éjjel 30-66) temet., szállít., exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olesó áralm-ról. Kényelmes fizetési feltételek. árajánlattal díjmentesen szolgálunk.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetkezési vállalat végez. Püspöki palota.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon: Üzlet: 23-81. Lakás és telep: 11-90 szám.

Legpontosabban, legolesőbban temet., szállít., exhumál., biztosít Fehértói temetkezési vállalata, Dégenfeld-tér. 4. szám.

— Fáy István kultuszállamtikár, Pest vármegye eddigi főispánja, tegnap búcsúzott a vármegye tisztviselői karától. Nagybarcsai Barcsay Ákosnak, az új főispánnak beiktatása a jövő hét keddjén lesz. díszközgyűlés keretében.

— Az új hajdúszoboszlói telekkönyvezető. Budapestről jelentik: Az igazságügyminiszter Hortobágyi István sajozcentpéteri kir. járásbírósi kezelőt a hajdúszoboszlói kir. járásbíróshoz a 10. fizetési osztályba sorozott telekkönyvezetővé kinevezte.

— A DEBRECENI GYÓGYVIZ REUMATIKUS FAJDAIMAKAT SZÜNETET.

— Tilos a tetszésnyilvánítás a filmhíradók előadása alatt. A helygymnászter rendeletet adott ki a mozgóképnyelvi előadás rendjének és a közrendnek biztosítása érdekében. A rendelet szerint mozgóképnyelvi előadásai során az időszerű események bemutatásával kapcsolatban mindennemű tetszés vagy nem tetszés nyilvánítása (taps, fütty, piszogás stb.) tilos.

Szerelmi tragédia Hörbiger Attila villájában

Még szeptember 5-ére virradó éjjel Grundlseeben, a volt Roth-villában megdöbbentő tragédia történt. Ejszaka két egymást követő revolverlövés dördült el a villában. A villa tulajdonosa, Hörbiger Attila, az ismert filmszínész, a Burg-színház tagja, aki szintén a villában lakik, az egyik ablak bezúzása után azonnal abba a szobába hatolt be, ahonnan a lövések hallatszottak a egy jegyepár holttestét találta abban.

Kiderült, hogy a tragédia áldozata Roth György dr., a villa volt tulajdonosának, egy gyárosnak 23 éves fia és ennek menyasszonya, a 21 éves Kunlner Trude. Roth dr. menyasszonyt egy szívébe irányított revolverlövessel megölte, azután golyót röpített a saját fejébe. Ő is azonnal meghalt. Hogy mi volt a tragédia oka, azt nem tudják, mert a jegyepár semmiféle írást nem hagyott hátra.

Románia visszaadta a besszarábiai németek 57 elemi iskoláját

Bukarest, szeptember 20. A román állam visszaadta a besszarábiai német luteránus egyházközségek 57 elemi iskoláját, amelyeket időközben államosítottak. Ezekben az iskolákban a tanítás nyelve német lesz, jellegük pedig felekezeti, Ab-

ban az esetben, ha az egyházközség tagjai megszegik a törvényeket, vagy államellenes eseményeket követnek el, az iskolák újból visszakerülnek a román állam birtokába. (MTL)

A legkiválóbb debreceni muzikusok működnek közre a „János vitéz” debreceni felújításán

Többször beszámoltunk már arról, hogy a Szenczi Molnár Albert Ének-kar szeptember 23-án felújítja a Csokonai-színházban Kacsóh Pongrác fündérszép zenéjű operettjét, a „János vitéz”-t. A legkiválóbb debreceni műkedvelő gárda már teljes iramban készül a szombati előadásra, mely igen értékes művészi eseménye lesz Debrecennek.

A „János vitéz” gyönyörű zenéjét 34 tagú zenekar teszi alá Csík László karnagy vezényletével. A zenekarban a legkiválóbb debreceni muzikusok vesznek részt. Közre-

működik Jakucs István, a Kollégium igazgatója is, valamint Magyar István és Seprődy László kollégiumi tanárok, továbbá Szendy Tihamér hegedűművész, és még sokan mások.

A „János vitéz” bemutatója szombaton este pontosan 8 órakor kezdődik. A díszelőadásban dr. Balogh Gyula kormányfőtanácsos mond ünnepi beszédet.

A „János vitéz”-t ifjúsági előadásokban is bemutatják 25-én és 26-án délután 4 órai kezdettel.

VALTOZATLAN ÁRAK A KÉSZÁRUPIACON

Ma már lényegesen kevesebb volt az árszint a készárupiacon. Búzából mindössze 2400 mázsa kelt el, tengeriből 600, rozsból 450 és sörárpából 4100 mázsa. Az árak a piac egész területén változatlanok maradtak.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 19.75—19.95, 78 kg-os 19.95—20.15, 79 kg-os 20.15—20.35, 80 kg-os 20.25—20.45.

Rozs: pestvidéki 14.05—14.15, más származású 14.20—14.40.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.60—17.00, középminőségű 16.30—16.50.

Sörárpa: kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—19.50.

Zab: elsőrendű 19.10—19.40, középminőségű 18.85—19.05.

Tengeri: tiszántúli 18.75—18.90.

Ferencvárosi sertésvásár. A szerdai ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 1870 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1300 darab. Az irányzat lanyha. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 114—116, szeletsertés I. 107—110, III. 88—94, angol sokasertés 92—98 fillér kilogrammonként.

Debreceni termény- és takarmányárak: Búza 18.40—19.00, rozs 12.40—13.00, árpa 16.00—16.50, zab 17.50—18.00, tengeri ó, szemes 17.20—17.50, tengeri, esőves 8.50—9.60, lucerna 6.50—9.50, széna 5.50, tők 2.60, szalma 2—2.50.

LEESETT A TŰZHELYRŐL ÉS KOPONYAREPEDEST SZENVEDETT EGY SZAKÁCSNÓ

Szerdán este 7 óratájban a Werbőczy-utca 4. számú házban lévő munkahelyén Nemes Eszter 47 éves szakácsnő leesezt a konyhatűzhelyről a köveztetre. Zuhanása olyan szerencsétlen volt, hogy hanyattvágódott a konyha kövén és eszméletét is elvesztette. A kihívott mentők beszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy a szerencsétlenül járt szakácsnő koponyarepedést szenvedett. A klinikán ápolás alá vették. Állapota súlyos.

— A munkaadók figyelmebe. Felhívja a városi adóhivatal a munkaadókat, hogy heti 20 pengőt vagy havifizetés esetén a havi 80 pengőt meghaladó keresetű (fizetésű) alkalmazottaikat a városi adóhivatal 23. sz. szobájában a hivatalos órák alatt feltétlenül jelentsek be és az alkalmazottak kereseti adóját, a rokkantadót és különadót egyidejűleg a városi adópénztárba fizessék be. A bejelentés úgynevezett „illetményjegyzék” 2 példányban történik, ami könyvkereskedésekben pár fillérért vásárolandó, még pedig vagy „hetifizetéses”, vagy pedig „havifizetéses” besztású, aszerint, hogy hetifizetéses, vagy havifizetéses alkalmazottak bejelentésére kívánja azt a munkaadó felhasználni. Az illetményjegyzék mindkét példányát a munkaadó köteles kitölteni és sajátkezűleg aláírni. Úgy a heti, mint a havifizetéses alkalmazottak minden hónapban a hó 25-éig jelentendők be, illetve a járó adók a tárgy hó 25-éig fizethetők kamatmentesen. Illetménynek számít nemcsak a készpénzjárandóság, hanem a természetbeniek is, tehát pl. ruházat, élelem, lakás, mosás, továbbá a mellékkeresete az alkalmazottnak, pl. borraivalók, kapupénz, lítpénz stb. is. A természetbeniek pénzértékelve is feltüntetendők az illetményjegyzéken, nemcsak mennyiségükben. A pénzértékelésre nézve általában az OTI által alkalmazni szokott értékmérő az irányadó. A mezőgazda tartozik bejelenteni minden évben felesdohánykerteszeit és a gazdasági intézőt, ispánt, gyakornokot. A mulasztó munkaadókat a m. kir. adóhivatal esetenként 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal sújtja.

MOZI

A válóperes leány

Korda Sándor színes filmje a Hungáriában

Korda Sándor legújabb filmjét szerdán mutatta be a debreceni Hungária. A film címe: „A válóperes leány”. Hőse egy előkelő londoni úrilány, aki a Royal Park Hotelben a híres válóperes ügyvédhez kvártélyozza be magát, ugyanakkor azt állítja, hogy férjes asszony. Az ügyvéd beleszeret a lányba, akit összetéveszt egy lord kikapós feleségével. Ebből sok mulatságos bonyodalom támad, míg végre az ügyvéd és a leány egymásé lesz. „A válóperes leány” a tónusában is hamisítatlan angol filmvígjáték. A rendezés tökéletes, a film színésze szintén. Merész vállalkozás volt egy társadalmi vigjátékot színes filmen lepergetni, de — amint a példa mutatja — a kísérlet fényesen sikerült. Külön felhívjuk a figyelmet egy vadászatra, Remek képek. A főszerepben Merle Oberon finom, érdekes és kedvesen humoros. Kár, hogy a kitéptett szemöldökök miatt az arcjátéka néha merev. Az ügyvédet Laurence Olivier alakítja. Rokonszenvesen morcos fiú sok eredetiséggel. A többiek szintén nagyszerűek.

A kísérő magyar világhíradó érdekes, a kulturfilm gyönyörű. Erdemes megnézni. A Hungária új műsora egyébként általános tetszést aratott.

Repülő asszonyok

(Amerikai film a Vigszínház moziban)

Alice Fay, a kitűnő amerikai énekes filmsztárnak a „Repülő asszonyok” című darabban egészen különös szerepe van: állandóan beszélnie kell és mindössze egyszer énekel. Mindennek ellenére a darab megfelel a hozzáfűzött várakozásoknak. A rekordért való küzdelem száz nősi pilóta statisztálása mellett izgalmas és érdekes. Vakmerő légi mutatványok és csodálatos repülő bravúrok teszik változatosá ezt a nagyarányú amerikai filmet, amelynek Alice Fay mellett még Constance Bennett és Nancy Kelly a főszereplői. Változatossá teszi a filmet a gyakran ismétlődő repülőverseny, amelynek során többszörös szerencsétlenség is történik. Ezek a felvételek külön érdekességei a darabnak. — A magyar és Fox-világhíradó igen érdekes képekben számol be az aktuális eseményekről. A szerdai bemutatónak általában megérdemelten nagy és őszinte sikere volt.

— Izgalmas zsebtolvajlás a mozgó vonatból. Kovács József nagyhalászi gazda Halászból Dombrádra igyekezett. A vonat még távol volt és Kovács a csendes és sötét vőroteremben elszundított. Megérkezett a vonat, Kovács felszállt, de ijedten vette észre, hogy szép művi amerikai ezüstórája eltűnt. Az utasok közül egy fiatalember felhívta a kárvaltoit Kovács József figyelmét egy Lippai Mihály nevű utasra, akit megfigyelt, amikor a vőroteremben alvó Kovácshoz ment, mintha ismerőse volna és fel akarná költeni. Kovács a vonaton ugyancsak Dombrádra utazó Lippait kérdőre vonta, mit tud az elvesztett óráról. Lippai tiltakozott minden gyanúsítás ellen, de amikor a vonat a Telek-tanyára érkezett, kiugrott a vonatból. Kovács József sem volt rest, ő is kiugrott és üldözőbe vette, majd elfogta és visszahozta a vonatba Lippait, aki közben az órát eldobta. Lippai a csendőrségen ittasságával védekezett.

Lapunk olvasóinak PESTEN a

METROPOLE SZÁLLODA

RÁKÓCZI-ÚT 58.

kedvezményes szoba és penzlőárakat számít.

Téli kert — Kávéház — Söröző
Jazz — Tán — Csángyzenés

Csütörtökön: 5, 7, 9 órakor
Közkiánatra!
VESZEDELMES ÉLETKOR
Csak felnőtteknek!
Szombaton: Hazatérés
Sudermann—Zarah Leander.

M e g n y i l t**Neuwirth Gyula**

hozott anyagból is

babakelengye és
fehérnemű üzlete
KÁLVINTER 3.
géphimzés.**SPORT****PIHEN A BOCSKAI**

Vasárnap és október elsején a válogatott mérkőzések miatt nem játszanak bajnoki mérkőzést. A Bocskai vezetősége szerette volna, ha a decemberben rendezendő Kispeszt—Szürketaxi mérkőzést ezen a vasárnapokon lejátszhatta volna. Ilyen irányban folytatta a tárgyalásokat, azonban a Kispeszt és a Szürketaxi vezetősége mivel válogatott játékosokat ad, nem volt hajlandó kiállni. Egyébként Gidófalvi Pál kormánybiztos is ragaszkodik ahhoz, hogy a bajnoki mérkőzéseket a kijelölt időpontokban játsszák le.

A Bocskai így program nélkül maradt. Valószínűleg barátságos mérkőzést fog rendezni.

**A DVSC PERECSEIEN JÁTSZIK
VASÁRNAP**

A DVSC eddig még veretlen csapata vasárnap a perecsei csapattal méri össze erejét. A csapat kiváló együttes s a DVSC-nek teljes tudását ki kell fejténie, ha meg akarja nyerni ezt a mérkőzést. A csapatot holnap este állítják össze.

A DVSC II. vasárnap Püspökladányban a PMÁV csapatával játszik.

**VASÁRNAPI
DEBRECENI MÉRKŐZÉSEK**

A Vasutas pályán a DEAC csapata játszik a karcagi MOVE csapatával, melyet a DVSC II. vasárnap 5:0 arányban vert meg. Egyenlő érték mérkőzések, szép küzdelem várható.

Előtte a DVSC ifjúsági csapata játszik barátságos mérkőzést a Tégláskert csapatával. Ez a csapat nyerte a Hajdu Kupát.

SPORTHIRMONDÓ

A németek a lehető legerősebb csapatot állították össze a magyar válogatott ellen. A volt osztrák játékosok közül két játékos került be.

Fintát és Titkos II-t szerződtette a Hungária.

Megérkeztek az új bírói igazolványok. Az alszövetséghez megérkeztek az új bírói igazolványok. Átvehetők naponta az alszövetségnél délelőtt 9—10 és este 7—8 óra között. Az igazolványért 1.50 pengő kiállítás díj fizetendő.

HIRDETMEY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a villamosvonatok menetrendjében folyó hó 21-től kezdve a következő változások lépnek hatályba:

I. Máv. p. u.—Nagyterdei vonal: Ezen

a vonalon az 5 perces közlekedést 20 ó 05 p-ig tartjuk fenn. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 1. Máv. p. u-tól: 20 ó 15 p, 20 ó 25 p, 20 ó 35 p, 20 ó 45 p, 20 ó 55 p, 21 ó 05 p, 21 ó 15 p, 21 ó 25 p, 21 ó 35 p, 21 ó 45 p, 22 ó, 22 ó 20 p, 22 ó 40 p, 2. Egyetemi Klinikáktól: 20 ó 35 p, 20 ó 45 p, 20 ó 55 p, 21 ó 05 p, 21 ó 15 p, 21 ó 25 p, 21 ó 35 p, 21 ó 45 p, 21 ó 55 p, 22 ó 05 p, 22 ó 20 p, 22 ó 40 p, 23 ó.

II. Kossuth-utcai vonal: Ezen a vonalon a 10 perces közlekedést 20 ó 26 p-ig tartjuk fenn. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 1. Bika-szállodától: 20 ó 53 p, 21 ó 23 p és 21 ó 53 p, 2. Vámháztól: 21 ó 08 p, 21 ó 38 p, 22 ó 07 p.

III. Hatvan-utcai vonal: Ezen a vonalon a 12 perces közlekedést 19 ó 48 p-ig tartjuk fenn. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 1. Bika-szállodától: 20 ó 08 p, 20 ó 18 p, 20 ó 36 p, 21 ó, 21 ó 30 p, 2. Baromvásártérről: 20 ó 22 p, 20 ó 32 p, 20 ó 48 p, 21 ó 12 p, 21 ó 42 p.

IV. Csapó-utcai vonal: Ezen a vonalon a jelenlegi menetrend változatlanul érvényben marad.

Debrecen, 1939 szeptember 20.

Az üzletigazgatóság

A Fonciere közgyűlése

A Fonciere Általános Biztosító Intézet a napokban tartotta meg 1938. üzletévre vonatkozó közgyűlést vitéz gróf Takách-Tolva József elnöklésével. Az üzletévről az elemi-és életágazatok díjbevétele 15 millió 925.076.97 pengőt tett ki, a biztonsági alapok 32.439.585.88 pengőre emelkedtek. Részvényenként a tavalyi osztalék folyósították. Az újból megválasztásra kerülő felügyelőbizottság elnökévé dr. Mikecz Károly m. kir. kormányfőtanácsos, tagjaivá dr. Körmeny-Ekes Lajos ny. főispán, dr. Moldoványi Sándor ny. meghatalmazott miniszter, m. kir. követ, Posselt József igazgató és vitéz Tar Antal vezérigazgató választották meg. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen Obetkó Kálmán és Várgédy József aligazgatók igazgatókká, Bolta Andor és Orszky Pál központi ügyvezetőkké nevezettek ki.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:

Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Felelős kiadó:

Aiföldi Sajtóvállalat Kft.

Ügyvezető igazgató:

Dr. Kótvá Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK**ÁLLÁST KERESŐ
NŐK**

Egyedülálló intelligens fiatal úrilány fródi munkára vagy kezelő gépirónőnek ajánlkozik. Belezna, Debrecen, Főposta 1. számú Posta-restante. 740

Bejáró főzőnőnek, házvezetőnőnek, anyahelyettesnek ajánlkozik magános nő. Vendég-utca 75. Ny.

**Betöltendő állás
FÉRFIAKNAK**

Ujsághirdetőket, lehetőleg kerékpárral felvez kiadóhivatalunk. 566

Egy komenciós kocsi és tehénész felvétetik. Vörösmarty 3. 749

Ügynököt sorsjegyeladásra felvez Buray, Kossuth-u. 8. 744

Süttősegéd

önállóan dolgozó, azonnal felvétetik. Homokkert, Bujdosó-utca 10. 741

**ÁLLÁST KERESŐ
FÉRFIAK**

Számadónak, kondásnak ajánlkozik megbízható ember gazdaságba. Fizetés meg egyezés szerint. Rizán György Nagyléta, Csereker, 734

AJÁNLAT

Körte, alma, kézzel szedett, eladó Diófa-utca 15. Megtekinthető 10—4-ig. 741

Maradékokban

gyönyörű szövetek érkeztek igen olcsón. Dr. Révészné, Piac-u. 40. Hangya-udvarban. 103—470

Férfi

felöltő és öltöny szövetek minden fozzávalók. Férfi divat sport és galléros ingek olcsó árban. **Petrknél**

Szent Anna-u. 5. szám

Vevőt DJTALANUL TANITJA MEG gobelin-, kelin- és perzsavarrásra

Pikó L.

Szt. Anna-u. 10

Festett és előrajzolt anyagok olcsó elárúsítása. Telefon 12—41

Elraknivaló és érett pergamentkörte kapható termelőnél, Széchenyi-u. 29. Sz. 669

5 KG. GYÜMÖLCS VETELÉNEK egy szép gyümölcskosarat adunk ajándékban

Gödény csemegeüzlet

Csapó-utca 7. Szilágyság mellett.

Fűrészporeladás! Értessük a város közönségét, hogy fűrészpore telepünkön bármilyen mennyiségben beszerezhető. A fűrészpore ára egy mázsáig 1.20 P, egy mázsán felüli vétel esetében 1 P. Városi fiatelep. 748

PÉNZ

Pénzt házra, földre második helyre is folyósítottak. Kényszerkölcsönt, részvényeket veszek. Mandel, Péterfia 4. Ny.

**BUTOROZOTT
SZOBA**

Butorozott szoba kapualatti különbejáratú azonnal kiadó. Vigkedvő Mihály-u. 10. sz. 688

**KIADÓ LAKÁS
3-4-5 SZOBÁS**

Kiadó háromszobás városi lakás. A város tulajdonában lévő Ferenc József-út 26—28. sz. bérház II. em. 11. sz. lakás folyó évi október hó 1-re kiadó. Értekezni lehet a hivatalos órák alatt Városháza I. m. 37. sz. szobában. Polgármester. 747

Négy szoba hallos lakás parkkal, nagy konyhakerettel, gazdasági épületekkel nov. 1-re 70 P-ért kiadó. — Vezél-u. 9. 720

**LAKÁS ÉS SZOBA
KERESLET**

Családi ház csendes, idősebb háztulajdonos gondozását vállalnam. — Címzet „Tisztviselőcsalád” jellegre a kiadóba kérek.

Lakbérlekötéssel családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jellegre kiadóba kérek. 310

Keresek november 1-re 2- vagy 3-szobás komfortos lakást. Ajánlatokat „Pontos fizető” jellegre kiadóba kérek. 731

Olasz úriestelád keres kettő komfortos szobát konyha- és fürdőszobahasználattal. Telefon: 12—04 d. e. 10—1-ig, d. u. 4—6-ig. Halvan-u. 2. I. e. Olasz Intézet. 751

**TELJES
ELLÁTÁS**

Két főiskolás fiatalembert elfogadok teljes ellátásra szép, nagy parkettes szobába. Péterfia 25. villamos megálló mellett. Udvari emelet. 669

**Kiadó háromszobás
városi lakás.**

A város tulajdonában lévő Simonffy-u. 2. sz. bérház II. emeletén egyrendbeli háromszobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet a hivatalos órák alatt Városháza I. em. 37. sz. szobában. Polgármester. 746

KERESLET

Egylovas szekeret és hámat veszek. Cím: Rakovszky-u. 42. I. em. 3. ajtó. 658

Szilvaszedéshez felvez 14 évesnél idősebb ifjakat a városi kerétszet faiskolája (Böszörményi-út 61. sz.) 743

**AUTO-MOTOR
KERÉKPÁR**

Motorkerékpárok Jawa 100-as, Agar 250-es Puch 250-es, Indian 600-as oldalkocsival, Sachs—Csepel segédmotorok egy-százötven pengőtől. Új csepelmotor és alkatrész raktár. Kerékpárok hazai és külföldi gyártmányokban nagy választék. Részletfizetés — Csereker. Király, Royalépület, 923

500 ccm-es

Puch motorkerékpár oldalkocsival kivételes alkalmi áron eladó. Szoboszlav, Széchenyi-utca 21.

BUTOR

Hálósobabutor eladó. Honvéd-u. 43. II. ajtó. 750

HANGSZER

Irjon egy levelezőlapot Gartner zongorahangolónak. Kút-utca 104. Helyben. 1843

Jóhangú Schunda cimbalom eladó. Diófa-utca 36. Szabóknál. B.

Zongorák, pianók megbízásból alkalmi áron 240 P-től. — Tanczer, Batthyány-u. 1. 1890

BIRTOKBÉRLET

60 hold tanya birtok azonnal kiadó. Ferenc József-út 87. sz. ügyvédi iroda. 718

ELADÓ FÖLD

5 hold gyümölcsös épülettel, Átlomás mellett (két darabban is) eladó. Lőcsel, Rákosi Jenő-u. 8. 701

ELADÓ HÁZ

Forgalmas helyen, a nagylvállomás mellett, Kései-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van. — kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség kocsmának kiadó. 369

ELADÓ Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Értékes és jövedelmező ház közvetlen a vasút közelében minden elfogadható árral eladó. Teleki-u. 104.

Boldogfalva 12. ház eladó. Erdeklődni Gavallér-iroda, Svetits-palota. 745

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének kőrforgógépén.

Igazgató: Somogyi Gábor.